

Dr. Mārtiņa Lutera MAZĀIS KATĶISMS

1. Svētie desmit Dieva baušļi

Pirmais bauslis

Es esmu Dievs, tavs Kungs, tev nebūs citus dievus turēt manā priekšā.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu pār visām lietām būties, mīlēt un uz to cerēt.

Otrais bauslis

Tev nebūs Dieva, sava Kunga, vārdu nelietīgi valkāt, jo Dievs to nepametīs nesodītu, kas Viņa vārdu nelietīgi valkā.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka pie Viņa vārda ne lādam, ne zvēram, ne buram, ne melojam, ne viņam, bet to visās bēdās piesaucam, lūdzam, teicam un slavējam.

Trešais bauslis

Tev būs svēto dienu svētīt.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka svēto mācību un Dieva Vārdus nepulgojam, bet tos turam svētus, labprāt klausāmies un mācāmies.

Ceturtais bauslis

Tev būs savu tēvu un māti godāt, lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo savā zemē.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka savus vecākus un kungus nenicinām, nedz apkaitinām, bet tos godā turam, tiem kalpojam un paklausām, tos mīlam un cienām.

Piektais bauslis

Tev nebūs nokaut.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka savam tuvākajam nekādu miesas kaiti, nedz vainu nedarām, bet tam palīdzam un kalpojam visās miesas bēdās.

Sestais bauslis

Tev nebūs laulību pārkāpt.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka šķīsti un tikli dzīvojam vārdos un darbos un ikviens savu laulāto draugu mīlam un cienām.

Septītais bauslis

Tev nebūs zagti.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka sava tuvāka naudu vai mantu neņemam, nedz ar viltotu preci vai netaisnu rīcību iegūstam, bet viņa mantu un maizi viņam palīdzam vairot un sargāt.

Astotais bauslis

Tev nebūs nepatiesu liecību dot pret savu tuvāku.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka savu tuvāku nepatiesi neapmelojam, nenododam, neaprunājam, nedz tam jaunu slavu ceļam, bet mums būs to aizbildināt, visu labu par to runāt un visas lietas par labu griezt.

Devītais bauslis

Tev nebūs iekārot sava tuvāka namu.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka ar viltu pēc sava tuvāka mantas vai nama netvarstām, nedz ar taisnības iemesliem pēc tā tiecamies, bet tam labprāt palīdzam, ka viņš to var paturēt.

Desmitais bauslis

Tev nebūs iekārot sava tuvāka sievu, kalpu, kalponi, lopu, nedz ko citu, kas tam pieder.

Kas tas ir?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka savam tuvākam ne sievu, ne saimi, ne lopus neatraujam, neatviļam, nedz novēršam, bet par to gādājam, lai tie paliek un dara, kas tiem pienākas.

Ko Dievs saka par visiem šiem baušļiem?

Viņš saka tā: Es, tavs Kungs un Dievs, esmu dedzīgs Dievs, kas pie tiem, kas mani ienīst, piemeklē bērņus par tēvu grēkiem līdz trešajam un ceturtajam augumam; bet pie tiem, kas mani mīl un manus baušļus tur, es daru labu līdz tūkstošajam augumam.

Kas tas ir?

Dievs biedina sodīt visus, kas šos baušļus pārkāpj; tāpēc mums visiem būs bīties no Viņa dusmības un nebūs grēkot pret šiem baušļiem. Turpretim Viņš apsola žēlastību un visu labu tiem, kas šos baušļus tur, tāpēc mums arī būs Viņu mīlēt, uz Viņu paļauties un labprāt darīt pēc Viņa baušļiem.

2. Ticība

Pirmais ticības loceklis

Par radīšanu

Es ticu uz Dievu Tēvu, Visu valdītāju, debess un zemes Radītāju.

Kas tas ir?

Es ticu, ka Dievs mani radījis ar visām radītām lietām, man devis miesu un dvēseli, acis, ausis un visus locekļus, saprašanu un visus prātus un vēl uztur — turklāt drēbes un kurpes, ēdienu un dzērienu, sētu un māju, sievu un bērnus, laukus, lopus un visādu mantu — ar visu, kas šai miesai un dzīvībai vajadzīgs, bagātīgi un ik dienas mani apgādā, no visām briesmām pasargā un no visa ļauna glābj un glabā; un visu to Viņš dara aiz tīras tēvišķas, dievišķas laipnības un žēlastības, lai gan neesmu to pelnījis un neesmu tā cienīgs. Par visu to man būs Viņam pateikties, Viņu slavēt, Viņam kalpot un paklausīgam būt. Tas ir tiešām tiesa.

Otrais ticības loceklis

Par pestīšanu

Es ticu uz Jēzu Kristu, Dieva vienpiedzimušo Dēlu, mūsu Kungu, kas ieņemts no Svētā Gara, piedzimis no jaunavas Marijas, cietis zem Poncija Pilāta, krustā sists, nomiris, aprakts, nokāpis ellē, trešajā dienā augšāmcēlies no mirušajiem, uzkāpis debesīs, sēdies pie Dieva, Visuvaldītāja Tēva, labās rokas, no kurienes Viņš atnāks tiesāt dzīvus un mirušus.

Kas tas ir?

Es ticu, ka Jēzus Kristus, patiess Dievs, no Tēva mūžībā dzimis, un arī patiess cilvēks, no jaunavas Marijas piedzimis, ir mans Kungs, kas mani, pazudušu un pazudinātu cilvēku, atpestījis un atpircis no visiem grēkiem, no nāves un no velna varas, ne ar zeltu, ne ar sudrabu, bet ar savām svētajām, dārgajām asinīm un ar savu nepelnīto ciešanu un miršanu, lai es Viņam piederu, Viņa valstībā ar Viņu dzīvoju un Viņam kalpoju mūžīgā taisnībā, nenoiedzībā un svētlaimē, kā arī Viņš pats, augšāmcēlies no nāves, dzīvo un valda mūžīgi. Tas ir tiešām tiesa.

Trešais ticības loceklis

Par svētīšanu

Es ticu uz Svēto Garu, vienu svētu kristīgu draudzi, svēto biedrību, grēku piedošanu, miesas augšāmcelšanos un mūžīgu dzīvošanu. Āmen.

Kas tas ir?

Es ticu, ka es ar savu paša spēku un prātu nevaru uz Jēzu Kristu, savu Kungu, ticēt, nedz pie Viņa tikt, bet Svētais Gars ar evaņģēliju mani aicinājis, ar savām dāvanām apgaismojis, īstenā ticībā svētījis un uzturējis, tāpat kā Viņš visu kristīgo draudzi virs zemes aicina, pulcina, apgaismo, svētī un pie Jēzus Kristus uztur īstenā vienīgā ticībā. Šinī kristīgajā draudzē Viņš man un visiem ticīgiem ik dienas bagātīgi piedod visus grēkus un pastarā tiesā uzmodinās mani un visus mirušos, un dos man ar visiem ticīgiem Kristū mūžīgu dzīvošanu. Tas ir tiešām tiesa.

3.Svētā lūgšana

Uzrunas vārdi

Mūsu Tēvs debesīs!

Kas tas ir?

Dievs grib mūs ar to drošināt, lai ticam, ka Viņš ir mūsu īstenais tēvs un mēs Viņa īstenie bērni, lai precīgi un ar stipru cerību Viņu lūdzam, kā mīļi bērni lūdz savu mīļo tēvu.

Pirmā lūgšana

Svētīts lai top Tavs vārds.

Kas tas ir?

Dieva vārds gan pats no sevis ir svēts, bet mēs lūdzam šinī lūgšanā, lai tas arī mums būtu svēts.

Kā tas notiek?

Kad Dieva vārdus patiesi un skaidri māca, un mēs arī, kā Dieva bērni, svēti pēc tiem dzīvojam. To palīdzi mums, mīļais debesu Tēvs! Bet kas citādi māca un dzīvo, nekā Dieva vārdi māca, tas Dieva vārdu netur svētu mūsu vidū; no tā pasargi mūs, debesu Tēvs!

Otrā lūgšana

Lai nāk Tava valstība.

Kas tas ir?

Dieva valstība nāk gan bez mūsu lūgšanas, pati no sevis; bet mēs lūdzam šinī lūgšanā, lai tā nāk arī pie mums.

Kā tas notiek?

Kad debesu Tēvs mums dod savu Svēto Garu, ka Viņa svētajiem vārdiem ar Viņa žēlastību ticam un dievišķi dzīvojam še laicīgi un tur mūžīgi.

Trešā lūgšana

Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes.

Kas tas ir?

Dieva labais un žēlīgais prāts notiek gan bez mūsu lūgšanas, bet mēs lūdzam šinī lūgšanā, lai tas notiek arī pie mums.

Kā tas notiek?

Kad Dievs visu ļaunu padomu un prātu lauž un nedod vaļas tiem, kas mums Dieva vārdu neļauj turēt svētu, nedz Viņa valstībai nākt, — proti, velnam, pasaulei un mūsu miesas prātam; bet kad Dievs mūs stiprina un uztur nešaubīgus savos vārdos un ticībā līdz pat mūsu galam. Tas ir Viņa žēlīgais un labais prāts.

Ceturtā lūgšana

Mūsu dienišķo maizi dod mums šodien.

Kas tas ir?

Dievs dod gan dienišķo maizi bez mūsu lūgšanas, arī visiem ļauniem cilvēkiem; bet mēs lūdzam šinī lūgšanā, lai Viņš mums to māca atzīt un ar pateicību saņemt mūsu dienišķo maizi.

Kas tad ir dienišķā maize?

Vis, kas nepieciešams miesas uzturam un vajadzībām, proti: ēdiens, dzēriens, drēbes, kurpes, māja, sēta, lauki, lopi, nauda, manta, labs laulāts draugs, labi bērni, laba saime, labi un uzticīgi kungi, laba valdība, labs gaiss, miers, veselība, kārtīga dzīve, gods, labi draugi, uzticami kaimiņi un tā joprojām.

Piektā lūgšana

Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.

Kas tas ir?

Mēs lūdzam šinī lūgšanā, lai debesu Tēvs neuzlūko mūsu grēkus un to dēļ neliedz mums piedošanu, jo mēs neesam cienīgi saņemt, ko lūdzamies, nedz esam to pelnījuši, bet lai Viņš no žēlastības visu to dod; jo mēs ik dienas daudz grēkojam un sodu vien pelnām. Tad arī mēs no sirids gribam piedot un labu darīt tiem, kas pret mums apgrēkojas.

Sestā lūgšana

Un neieved mūs kārdināšanā.

Kas tas ir?

Dievs gan nevienu nekārdina, bet mēs lūdzam šinī lūgšanā, lai Dievs mūs sargā un uztur, ka velns, pasaule un mūsu miesa mūs nepievil, nedz ievēd neticībā, izmisumā vai citā lielā kaunā un grēkā, un, kaut arī tie mums uzmācas, mēs tomēr beidzot uzvaram un virsroku paturam.

Septītā lūgšana

Bet atpestī mūs no ļauna.

Kas tas ir?

Mēs lūdzam šinī lūgšanā, visu kopā saņemot, lai debesu Tēvs mūs atpestī no visāda ļaunuma, kas skar miesu un dvēseli, mantu un godu, un beidzot, kad mūsu stundiņa nāk, mums dod svētīgu galu un no šīs bēdu pasaules mūs žēlīgi ņem pie sevis debesīs.

Galavārdi

Jo Tev pieder valstība, spēks un gods mūžīgi. Āmen.

Kas tas ir: Āmen?

Mums būs droši ticēt, ka tāda lūgšana patīk debesu Tēvam un Viņš to paklausa, jo Viņš pats mums pavēlējis tā lūgt un solījis mūs paklausīt. Āmen, āmen — tas ir: patiesi, patiesi, tam būs tā notikt.

4.Svētā kristība

Kas ir kristība?

Kristība nav tikai ūdens vien, bet tāds ūdens, kas Dieva pavēlē pamatots un ar Dieva vārdiem savienots.

Kuri ir šie Dieva vārdi?

Tie, kurus saka mūsu Kungs Jēzus Kristus Mateja evaņģēlija nobeigumā: "Tāpēc eita pa visu pasauli un darait par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā." (Mt. 28,19)

Ko dod vai ko līdz kristība?

Tā dara, ka grēki top piedoti, tā pestī no nāves un velna un dāvā mūžīgo svētlaimi visiem tiem, kas tic, ko Dieva apsolījuma vārdi saka.

Kuri ir šie Dieva apsolījuma vārdi?

Mūsu Kungs Jēzus Kristus saka: "**Kas tic un top kristīts, tas tiks izglābts, bet, kas netic, tas tiks pazudināts.**" (Mk. 16,16)

Kā ūdens var darīt tādas lielas lietas?

Ūdens to gan nedara, bet Dieva vārdi, kas pie ūdens klāt, un ticība, kas saistās ar tādiem Dieva vārdiem ūdenī. Jo bez Dieva vārdiem ūdens ir tikai ūdens vien, un nav nekāda kristība, bet ar Dieva vārdiem tas ir kristība, proti: žēlastības pilns dzīvības ūdens un mazgāšana atdzimšanai Svētajā Garā, kā apustulis Pāvils saka:

"Viņš mūs izglāba nevis taisnības darbu dēļ, ko mēs būtu darījuši, bet pēc savas žēlsirdības, ar mazgāšanu atdzimšanai un atjaunošanos Svētajā Garā, ko Viņš bagātīgi pār mums izlējis caur Jēzu Kristu, mūsu Pestītāju, lai. Viņa žēlastībā taisnoti, mēs kļūtu cerētās mūžīgās dzīvības mantinieki. Šis vārds ir patiess." (Tit. 3,5-8)

Ko nozīmē tāda ūdens kristība?

Tā nozīmē, ka vecajam cilvēkam mūsos ik dienas ar grēku nožēlu jātop noslīcinātam un jāmirst ar visiem grēkiem un ļaunajām kārībām un atkal ik dienas jāceļas un jāatdzimst jaunam cilvēkam, kas taisnībā un šķīstībā Dieva priekšā dzīvo mūžīgi.

Kur tas rakstīts?

Svētais Pāvils saka:

"Jo mēs līdz ar Viņu (Kristu) kristība esam aprakti nāvē, lai tāpat kā Kristus, sava Tēva godības spēkā uzcelts no mironiem, arī mēs dzīvotu atjaunotā dzīvē." (Rom. 6,4)

5. Svētais Vakarēdiens

Kas ir Svētais Vakarēdiens?

Tā ir mūsu Kunga Jēzus Kristus patiesā miesa un asinis, ko mums, kristīgiem cilvēkiem, ar maizi un vīnu ēst un dzert. Pats Kristus to ir iestādījis.

Kur tas rakstīts?

Tā raksta svētie evaņģēlisti Matejs, Marks, Lūka un svētais Pāvils: **Mūsu Kungs Jēzus Kristus tanī naktī, kad Viņš tapa nodots, ņēma maizi, pateicās, pārlauza un deva to saviem mācekļiem, sacīdams: "Ņemiet un ēdiet, tā ir mana miesa, kas par jums top dota; to dariet, mani pieminēdami."**

Tāpat Viņš ņēma arī biķeri pēc vakarēdiena, pateicās un tiem to deva, sacīdams: "Ņemiet un dzeriet visi no tā, šis biķeris ir jaunā derība manās asinīs, kas par jums un par daudziem top izlietas par grēku piedošanu; to dariet, cīkāt jūs to dzerat, mani pieminēdami." (Mt. 26,26-28; Mk. 14,22-24; Lk. 22,19-20; 1. Kor. 11,23-25)

Kā palīdz tāda ēšana un dzeršana?

To rāda mums šie vārdi: "**par jums dota**" un "**izlietas grēku piedošanai**", proti, ka mums Svētajā Vakarēdienā ar tādiem vārdiem tiek dota grēku piedošana, dzīvība un svētlaime; jo, kur grēku piedošana, tur arī dzīvība un svētlaime.

Kā ēšana un dzeršana var darīt tādas lielas lietas?

Ēšana un dzeršana to gan nedara, bet vārdi, kas šie minēti: "**par jums dota**" un "**izlietas grēku piedošanai**". Šie vārdi līdz ar ēšanu un dzeršanu Svētajā Vakarēdienā ir pats galvenais, un, kas šiem vārdiem tic, tas iegūst, ko tie saka un ko tie sola, proti: grēku piedošanu.

Kas cienīgi bauda tādu Vakarēdienu?

Gavēšana un ārīga sagatavošanās gan ir jauka paraža, bet īsti cienīgs un labi sataisījies ir tas, kas tic šiem vārdiem: "**par jums dota**" un "**izlietas grēku piedošanai**". Turpretī, kas šiem vārdiem netic vai šaubās, tas ir necienīgs un nav labi sataisījies, jo vārdi "**par jums**" prasa tikai ticīgas sirdis.